

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Kuopiossa ja yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa

Perusturva- ja terveyslautakunta 25.04.2023 § 14
3206/00.04.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Tanja Tilles-Tirkkonen
Janne Hentunen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Perusturva- ja terveyslautakunta merkitse asian tiedoksi.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen. Esitetyistä koosteista laaditaan lautakunnan raportti.

Merkitään, että Hannu Kokki saapui kokoukseen tämän käsittelyn aikana ja Tuija Martikainen, Tytti Luoma, Arja Hiltunen sekä Anna Partanen poistuivat tämän käsittelyn aikana.

Selostus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueiden perustehtävä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä säädetään kuntalaissa (410/2015), laissa hyvinvointialueesta (611/2021), laissa sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisestä (612/2021) sekä lukuisissa muissa laeissa.

Kuntien käyttöön on vuonna 2023 tullut HYTE-kerroin (Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 15 §). HYTE-kerroin on kannustin, jonka myötä kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden toteuttaman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mukaan. Kertoimen avulla tavoitteena on varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lisäosan suuruus määräytyy toimintaa kuvaavien prosessi-indikaattoreiden ja tuloksia kuvaavien tulosindikaattoreiden perusteella.

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön onnistumisen kannalta on tärkeää yhteisen tilannekuvan muodostaminen alueen asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Lisäksi yhteistyö edellyttää toimivia rakenteita ja riittävien resurssien varaamista sekä yhteisesti tunnistettuja tavoitteita ja toimenpiteitä.

Yhteisen tilannekuvan määrittämisessä sekä toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön välineinä toimivat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat sekä niiden vuosiraportit. Ne ohjaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen politiikkaa, ollen toiminnan suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työvälineitä. Lainsäädäntö ohjaa sekä kuntia että hyvinvointialueita valmistelevaan laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kerran valtuustokaudessa ja raportoimaan etenemistä valtuustolle vuosittain. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma jakaantuu kertomusosaan, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosaan, jossa on kuvataan tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kuopiossa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on rakennettu osaksi normaalia johtamisjärjestelmää. Siinä keskeisen rakenteen muodostavat Hyvinvointiryhmä ja Toimeenpaneva hyvinvointiryhmä. Lisäksi Kuopiossa toimii erilaisia teema- ja ikäryhmäkohtaisia työryhmiä. Pohjois-Savon hyvinvointialueella työskentelevä hyte-tiimi koordinoi Pohjois-Savon alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. HYTE-tiimi muun muassa kutsuu koolle alueellisia teemaverkostoja sekä kuntien hyvinvointikoordinaattoreiden ja ehkäisevän päihdetyön koordinaattoreiden verkostot. Pohjois-Savon alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä johtaa Pohjois-Savon HYTE-neuvottelukunta. Se vastaa mm. aluehallitukselle menevien Hyte-asioiden valmistelusta, alueellisen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön johtamisesta, Hyte-asioihin liittyvän päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) tuesta alueella, palveluntuottajien sopimusohjauksen Hyte-tavoitteiden valmistelusta sekä vuosittaisista neuvotteluista kuntien ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Käydään kokouksessa läpi hyvinvoinnin edistämisen lainsäädännöllistä perustaa sekä kunnan ja hyvinvointialueen tehtäviä ja yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, tutustutaan HYTE-kertoimeen sekä hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen politiikkaa ohjaavana työvälineenä. Lisäksi käydään läpi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita Kuopiossa ja Pohjois-Savossa.

Vaikutusten arviointi

Liitteet

Hyvinvoinnin edistäminen kunnassa ja yhteistyössä